

۱۵۹۴۵/

بسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری
ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی" که بنا به پیشنهاد بنیاد
شهید انقلاب اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۸ هیأت وزیران تصویب
شده است، به پیوست برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رییس جمهور

۶۰۶۶۴

۱۳۷۶ / ۴ / ۲۹

رونوشت: دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور، دفتر معاون
حقوقی و امور مجلس رییس جمهور، وزارت اموراقتصادی و دارایی،
وزارت کشور، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، شورای نگهبان
و دفتر هیأت دولت. ۱۳۷۶/۴/۲۹

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

در راستای تثبیت تشکیلات و مقررات حاکم بر بنیاد شهید انقلاب اسلامی و با توجه به جایگاه والای این نهاد انقلابی در تحقق اهداف عالی نظام جمهوری اسلامی ایران، همچنین انجام شایسته وظایف محول شده در خصوص تأمین امور معیشتی، رفاهی، حقوقی، فرهنگی و آموزشی خانواده‌های محترم شاهد، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

لایحه "اساسنامه بنیاد شهید انقلاب اسلامی"

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - بنیاد شهید انقلاب اسلامی - که از این پس در این اساسنامه به اختصار "بنیاد" نامیده می‌شود - نهادی است برخاسته از متن انقلاب اسلامی که در اجرای فرمان رهبر کبیر و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی رضوان الله تعالی علیه در تاریخ ۱۳۵۸/۱۲/۲۲ تأسیس شده است.

ماده ۲ - بنیاد نهاد عمومی غیردولتی است که دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری است و امور آن منحصرأ طبق مقررات این اساسنامه و آیین‌نامه‌های مربوط و زیر نظر رئیس جمهور و نظارت عالی ولی فقیه و مقام معظم رهبری اداره می‌شود.

ماده ۳ - مدت فعالیت بنیاد از تاریخ تأسیس نامحدود است. انحلال یا خاتمه آن موکول به اذن ولی فقیه و مقام معظم رهبری است.

فصل دوم - اهداف و وظایف

ماده ۴ - اهداف ایجاد بنیاد عبارتند از:

- ۱- احیا، حفظ و ترویج فرهنگ شهادت و شهادت طلبی و پراکندن عطر شهادت در جامعه.
- ۲- زنده نگهداشتن یاد و نام شهیدان انقلاب اسلامی و حفظ آثار آنها.
- ۳- تجلیل، تکریم و صیانت از خانواده‌های معظم شاهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

۴- تلاش برای استفاده از امکانات عمومی جامعه و نظام و نیز بهره‌گیری از سرمایه و دارایی بنیاد برای رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های معظم شاهد.

ماده ۵- مصادیق و چگونگی تشخیص شهید و خائزاده‌های شاهد به موجب ضوابطی که توسط بنیاد با همکاری و هماهنگی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تدوین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تعیین می‌شود.

ماده ۶- اهم وظایف بنیاد عبارتند از:

الف - درقبال شهادت

برنامه‌ریزی و تلاش به منظور تبیین مفهوم و فلسفه شهادت و ایثار، احیا، حفظ و ترویج فرهنگ و روحیه شهادت و جهاد و پراکنده کردن عطر شهادت در جامعه به عنوان والاترین ارزش الهی از طریق:

۱- تلاش برای بسیج کلیه امکانات نظام و جامعه اسلامی به ویژه نهادهای فرهنگی، اجتماعی، هنری، آموزشی و وسایل ارتباط جمعی.

۲- شناسایی و تقویت و ترویج عوامل و موجبات رشد و توسعه فرهنگ شهادت طلبی.

۳- بررسی و شناسایی عوامل بازدارنده و مخرب فرهنگ شهادت و ایثارگری و تلاش در امحاء و رفع آنها.

ب - درقبال شهید

برنامه‌ریزی و تلاش برای تجلیل و تکریم از مقام والای شهدا از طریق:

۱- بزرگداشت و زنده نگه داشتن یاد آنان در ضمیر و وجدان جامعه با اقداماتی نظیر برتریاری مراسم یاد بود و سالگرد شهادت شهدا با الهام از مکتب عاشورای حسینی و با استاده از مراسم و اعیاد و مناسبت‌های ملی.

۲- تبلور و عینیت بخشیدن به یاد شهدا در محیط زیست و کالبد جامعه اسلامی، به ویژه تحقق بیان عرفانی - الهی حضرت امام خمینی "س" مبنی بر "تربت پاک شهیدان است که تا قیامت مزار عاشقان و عارفان و سوختگان و دارالشفای آزادگان خواهد بود." با اقداماتی نظیر:

- حفظ قداست و منزلت و مدیریت شایسته گلزار شهدا و محور قراردادن این مراکز در برگزاری مراسم رسمی و مردمی با مشارکت کلیه آحاد و نهادهای جامعه.

- پی‌گیری چگونگی ارائه خدمات شایسته به گلزارهای شهدا توسط شهرداریها و سایر نهادهای

ذی‌ربط براساس ضوابطی که بنیاد شهید اعلام می‌کند.

- پی‌گیری نامگذاری معابر، میادین، مراکز فرهنگی، اجتماعی و سایر اماکن عمومی و ملی به نام

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

مبارک شهدا و نصب یادمانهای گوناگون شهادت و شهید در سطح جامعه.

۳- تعمیق یاد و خاطره شهدا در عرصه فرهنگ، ادبیات و هنر تاریخ انقلاب اسلامی با اقداماتی

نظیر:

- حفظ، نگهداری و معرفی آثار فرهنگی، ادبی، هنری، وصایا و سیره معنوی پسنندیده شهدا.
- تشویق و ترغیب و حمایت از جامعه فرهنگی، تربیتی، آموزشی، هنری و اندیشمندان، ادبا و نویسندگان در ثبت، تبیین و تبلور ویژگیها و فضایل اسوه‌های شهادت و ایثار.

ج - در قبال خانواده‌های شاهد

برنامه‌ریزی و تلاش برای صیانت و رشد و اعتلای مادی و معنوی خانواده‌های شاهد در

زمینه‌های:

۱- امور فرهنگی - آموزشی

- پی‌گیری و نظارت امور فرهنگی، تربیتی و آموزشی فرزندان شاهد و زمینه‌سازی رشد و تعالی فکری، روحی، اخلاقی و تحصیلی آنها به منظور پذیرش مسؤلیتهای جامعه اسلامی و به دست گرفتن امور جامعه از طریق:

- تهذیب و کسب معنویت اسلامی و ارتقای معرفت دینی و بهره‌ور کردن استعدادهای الهی آنان.
- نظارت در جهت ایجاد تسهیلات لازم برای ارتقای علمی، تحقیقی، آموزشی و مهارتهای فکری و تخصصی و پرورش جسمی فرزندان شاهد از کودکان تا دانشگاه به بهترین وجه با همکاری مراجع ذی‌ربط.

- تقویت روحیه خدمت مستمر به "اسلام" در فرزندان شاهد.

۲- امور معیشتی و رفاهی

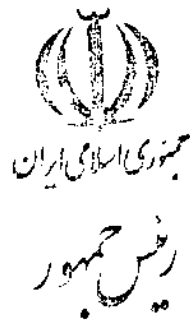
تلاش در جهت خود اتکایی اقتصادی و تأمین اجتماعی و رفاهی خانواده‌های شاهد از قبیل:
- فراهم سازی تسهیلات و ارایه حمایت‌های لازم و آموزشهای تخصصی، فنی و حرفه‌ای برای ایجاد اشتغال مفید با همکاری مراجع ذی‌ربط.

- تأمین و پرداخت حقوق، مستمری و مزایای خانواده‌های شاهد مشمول و دارای شرایط در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط مربوط و منابع تخصیص یافته در بودجه عمومی کشور.

- مساعدت برای تأمین مسکن همسر و فرزندان تحت پوشش فاقد مسکن با کمک

مراجع ذی‌ربط.

- تلاش در جهت تأمین پوشش بهداشتی و درمانی همسر، فرزندان و والدین شاهد تحت پوشش

با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط.

-ارایه خدمات و تسهیلات لازم در زمینه ازدواج فرزندان و همسران شاهد.

-پی‌گیری و انجام اقدامات ممکن در جهت ارایه خدمات و تسهیلات ضروری و مساعدتهای

ترمیمی به‌والدین معظم شاهد.

-پی‌گیری وضع قوانین و مقررات اجتماعی و حمایتی برای خانواده‌های شاهد برای بهره‌گیری

از تسهیلات عمومی و خدمات اجتماعی، معافتها و مزیت‌های اجتماعی در موارد مختلف.

۳- امور حقوقی و قضایی

تلاش در جهت حل و فصل امور حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد با همکاری مراجع ذی‌ربط

از طریق:

-پیشنهاد و همکاری با مراجع قضایی در تعیین، نصب و عزل قیم و امین و مراقبت بر اعمال آنها،

همچنین مراقبت بر اعمال اولیا، اوصیاء، قیمه‌ها و حضانت‌کنندگان از صغار شاهد و رسیدگی به اختلافها

در امر حضانت فرزندان و ارایه راه حل به محاکم.

-مساعدت و همکاری با مراجع ذی‌ربط در جهت تبدیل و تغییر در اموال و دارایی صغار شاهد

در راستای مصالح و غبطه آنان بر حسب موازین شرعی و در صورت لزوم پی‌گیری به منظور حل و فصل

اختلافات مربوط تا صدور حکم قطعی.

-درخواست تنفیذ وصیتنامه عادی شهدا از محاکم ذی‌صلاح و پی‌گیری امور مربوط به انحصار

وراثت و مراقبت بر احصا و تحریم ماترک شاهد و تقویم و نگهداری حساب اموال صغار و محجورین و

معاضدت حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد در صورت ضرورت.

-انجام سایر خدمات حقوقی و قضایی خانواده‌های شاهد حسب اقتضای شرایط اجتماعی یا

درخواست آنها.

۴- امورات اقتصادی

برنامه‌ریزی و تلاش به منظور انجام فعالیتهای اقتصادی و کسب درآمد برای کمک به تحقق

اهداف فرهنگی، آموزشی و اجتماعی بنیاد از طریق:

-حفظ، صیانت و بهره‌برداری مطلوب از اموال و داراییهای بنیاد.

-انجام اقدامات لازم برای تداوم و توسعه فعالیتهای اقتصادی برای ایجاد منابع مطمئن و مستمر

درآمدی.

-استفاده مطلوب از اموال و داراییهای شاهد - که در اختیار بنیاد است - برای تأمین آینده

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

اقتصادی آنها و جلوگیری از کاهش ارزش داراییها.

فصل سوم - اموال، داراییها و منابع مالی

ماده ۷ - اموال و داراییهای بنیاد عبارت است از:

- ۱ - کلیه اموال منقول و غیرمنقول، سهام، اوراق بهادار، وجوه نقد و دیگر داراییهایی که به حکم محاکم صالح به تملک بنیاد درآمده یا در می آید.
 - ۲ - کلیه اموال، داراییها و وجوهی که از طرف دولت به صورت کمک در اختیار بنیاد قرار می گیرد.
 - ۳ - اموال، داراییها و وجوهی که از طرف اشخاص حقیقی و حقوقی به بنیاد اعطا یا اهدا می شود.
- ماده ۸ - منابع مالی بنیاد شهید عبارتند از:
- ۱ - کمکهای ولی فقیه و مقام معظم رهبری.
 - ۲ - کمکها و اعتبارات تخصیصی در بودجه عمومی کشور.
 - ۳ - درآمدهای حاصل از فعالیتها و اقتصادی بنیاد.
 - ۴ - هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی.

فصل چهارم - ارکان

ماده ۹ - ارکان بنیاد عبارتند از:

- ۱ - هیأت امانا.
 - ۲ - نماینده ولی فقیه در بنیاد. (در صورت معرفی معظم له)
 - ۳ - رئیس بنیاد.
- ماده ۱۰ - هیأت امنای بنیاد مرکب از هشت نفر به شرح زیر است که برای مدت چهار سال منصوب می شوند:

- رئیس - مهوور به عنوان رئیس هیأت امانا.
- نماینده ولی فقیه در بنیاد. (در صورت تعیین)
- وزیر آموزش و پرورش.
- وزیر فرهنگ و آموزش عالی.
- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- سه نفر از شخصیتها و افراد بصیر در امور فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به پیشنهاد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

رئیس جمهور و تأیید مقام معظم رهبری.

تبصره - رئیس بنیاد دیر هیات امنای خواهد بود.

ماده ۱۱ - هیأت امنای در چهارچوب اوامر و رهنمودهای ولی فقیه و مقام معظم رهبری وظایف و اختیارات زیر را داراست:

- ۱ - پی گیری اوامر و رهنمودهای ابلاغی ولی فقیه و مقام معظم رهبری.
 - ۲ - تصویب خط مشیها و سیاستهای اجرایی بنیاد.
 - ۳ - تصویب برنامه و بودجه سالانه بنیاد.
 - ۴ - تصویب صورتهای مالی سالانه بنیاد.
 - ۵ - تصویب تشکیلات کلان بنیاد با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی کشور.
 - ۶ - تصویب گزارش عملکرد سالانه بنیاد برای تقدیم به ولی فقیه و مقام معظم رهبری و کسب رهنمودهای لازم.
 - ۷ - نظارت بر حسن اجرای امور.
 - ۸ - تصویب سایر موضوعاتی که توسط رئیس بنیاد برای تحقق اهداف بنیاد ارایه می شود.
- ماده ۱۲ - نماینده ولی فقیه در صورت معرفی توسط مقام معظم رهبری به مدت چهار سال منصوب می شود و اهم وظایف او به شرح زیر است:
- ۱ - تهیه و پیشنهاد سیاستهای لازم برای حفظ و ترویج فرهنگ شهادت طلبی و ایثار در جامعه جهت تصویب مقام معظم رهبری.
 - ۲ - انجام امور فرهنگی خانواده های معظم شاهد در جهت رشد و تعالی فکری، اخلاقی و معنوی آنها.
 - ۳ - تهیه و تصویب برنامه های فرهنگی مناسب براساس سیاستهای مصوب مقام معظم رهبری برای حفظ، تعمیق و ترویج فرهنگ ایثار و شهادت طلبی.
 - ۴ - تهیه و تصویب و اجرای برنامه های تبلیغی، عقیدتی و سیاسی جهت حفظ و رشد خصوصیات فکری و اخلاقی خدمتگزاران خانواده های معظم شهدا و ارتقای جو معنوی در بنیاد.
 - ۵ - بررسی و تأیید صلاحیتهای عقیدتی، سیاسی، اخلاقی خدمتگزاران خانواده های معظم شهدا براساس آیین نامه ای که به تصویب مقام معظم رهبری می رسد.
 - ۶ - تطبیق ضوابط آیین نامه های اجرایی با موازین شرعی و رهنمودهای ابلاغی مقام معظم رهبری.

جمهوری اسلامی ایران

ریس جمهور

۷- نظارت بر حسن جریان امور بنیاد.

۸- اعمال اختیارات شرعی تفویض شده از سوی مقام معظم رهبری.

۹- نظارت، اداره، نگهداری و فروش اموال و داراییهای مربوط به ولی فقیه و صرف درآمدنای حاصل در انجام امور فرهنگی خانواده‌های معظم شامد.

ماده ۱۳- در صورتی که بنا به تشخیص مقام معظم رهبری نماینده ولی فقیه معرفی نشود، کلیه وظایف و اختیارات وی که در این اساسنامه تعیین شده است از طریق ریس بنیاد اعمال می شود.

ماده ۱۴- ریس بنیاد بالاترین مقام اجرایی بنیاد است که به پیشنهاد ریس جمهور و تأیید مقام معظم رهبری توسط ریس جمهور به مدت چهار سال منصوب و مسؤلیت اداره امور نهاد و اجرای برنامه‌ها را برعهده داشته و اهم وظایف او به شرح زیر است:

۱- تهیه، تدوین و پیشنهاد خط مشیها و سیاستهای اجرایی، برنامه و بودجه سالانه، صورتهای مالی و گزارش عملکرد سالانه بنیاد به هیأت امنای برای اقدام لازم.

۲- تنظیم و تدوین آیین نامه‌ها، مقررات و دستورالعملهای لازم برای اجرای مصوبات هیأت امنای.

۳- تدوین تشکیلات کلان بنیاد و آیین نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی بنیاد برای ارایه به مراجع ذی ربط.

۴- پیشنهاد تعیین و ابلاغ ضوابط عزل و نصب مدیران و تعیین حقوق، پاداش و مزایای مستخدمان و تشویق و تنبیه براساس مقررات جاری به هیأت امنای و مراجع مربوط.

۵- نمایندگی بنیاد در کلیه امور حقوقی و نزد کلیه مراجع اعم از قضایی، اداری و قانونگزاری و طرح و اقامه دعاوی و دفاع و جوابگویی به هرگونه دعاوی حقوقی، جزایی و اداری به طرفیت از بنیاد و ارجاع دعاوی و اختلافات به داوری و تعیین داور یا داوران لازم و انجام سایر فعالیتهای لازم برای استیفای حقوق بنیاد یا حق تعیین وکیل یا نماینده و تفویض اختیارات لازم به آنان برای انجام امور محول.

۶- انجام کلیه امور مالی، اداری، فرهنگی و اجتماعی، همچنین گشایش انواع حسابهای بانکی، انجام هر نوع معامله و هرگونه ارتباط با مؤسسات و سازمانهای دولتی، غیردولتی و اشخاص حقیقی یا حقوقی و ایجاد واحدهای جدید یا انحلال و تجزیه یا ادغام واحدهای تابع بنیاد که ضروری تشخیص داده شده است.

فصل پنجم - امور مالی و اداری

ماده ۱۵- بودجه تفصیلی بنیاد هر سال براساس اعتبارات و کمکهای تخصیصی از محل بودجه

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

کل کشور و سایر منابع یادشده در ماده (۸) این اساسنامه تنظیم و پس از تصویب هیأت امانا به مورد اجرا گذارده می شود.

تبصره - اعتبارات مربوط به بودجه عمومی هر سال در قالب طرح و برنامه و به صورت کمک در بودجه کل کشور منظور می شود.

ماده ۱۶ - امور مالی و معاملاتی بنیاد در بخش اعتبارات مربوط به بودجه عمومی تابع ضوابطی است که بنا به پیشنهاد مشترک بنیاد و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد و در بخش منابع حاصل از فعالیتهای اقتصادی تابع آیین نامه ای است که ظرف (۶) ماه از تاریخ تصویب این اساسنامه توسط رئیس بنیاد تهیه و به تصویب هیأت امانای بنیاد می رسد.

ماده ۱۷ - مقررات اداری و استخدامی بنیاد ظرف (۶) ماه پس از تصویب این اساسنامه بنا به پیشنهاد مشترک بنیاد و سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۸ - امور بازرسی و حسابرسی بنیاد بنا بر تشخیص ولی فقیه و مقام معظم رهبری و صدور اوامر معظم له برای هر نوع تحقیق و بررسی صورت می پذیرد.

تبصره - رسیدگی به حسابهای بنیاد و نظارت بر امور داخلی براساس مقررات موضوع ماده (۱۶) این اساسنامه صورت می گیرد.

ماده ۱۹ - هر نوع تغییر در مفاد این اساسنامه یا اتخاذ تصمیم در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است منوط به تصویب هیأت وزیران است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی

رئیس جمهور

امیرکبیر
۱۳۵۷

ورود به اداره قوانین شورای نگهبان
تاریخ ثبت: ۱۳ / ۱ / ۱۳
شماره ثبت:
شماره دفتر کل:
شماره شناسه:
صفحه: